DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)
28. maj 1998 *

I sag C-3/97,

angående en anmodning, som Court of Appeal — Criminal Division, London, i medfør af EF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende straffesag mod

John Charles Goodwin,

Edward Thomas Unstead

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter — Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag (EFT L 145, s. 1),

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, M. Wathelet, og dommerne D. A. O. Edward og P. Jann (refererende dommer),

generaladvokat: P. Léger
justitssekretær: assisterende justitssekretær H. von Holstein,

* Processprog: engelsk.

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

— John C. Goodwin og Edward T. Unstead ved Alan Newmann, QC, og barrister Peter Guest for solicitor Audrey Oxford, på vegne af Edward T. Unstead

— Det Forenede Kongeriges regering ved Assistant Treasury Solicitor John E. Collins, som befuldmægtiget, bistået af barristers Stephen Richards og Mark Hoskins

— den græske regering ved konsulent hos statens advokat Fokion Georgakopoulos og kommitteret hos viceudenrigsministeren Anna Rokofyllou, som befuldmægtigede

— Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Hélène Michard og Barry Doherty, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmægtigede,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der er afgivet mundtlige indlæg i retsmødet den 15. maj 1998 af John C. Goodwin og Edward T. Unstead ved Alan Newmann og Peter Guest, af Det Forenede Kongeriges regering ved John E. Collins, bistået af Kenneth Parker, QC, og Mark Hoskins, af den græske regering ved Fokion Georgakopoulos og Anna Rokofyllou samt af Kommissionen ved Barry Doherty,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 12. marts 1998,

afsagt følgende

Dom

1 Ved dom af 24. december 1996, indgået til Domstolen den 9. januar 1997, har Court of Appeal — Criminal Division, London, i medfør af EF-traktatens artikel 177 forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter — Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag (EFT L 145, s. 1, herefter »sjette direktiv«).

2 Spørgsmålet er rejst under en straffesag mod John C. Goodwin og Edward T. Unstead, som er tiltalt for strafbar undladelse af betaling af merværdiafgift ved salg af forfalskede parfumeprodukter.

3 Det fremgår af akterne i hovedsagen, at John C. Goodwin er tiltalt for at have købt forfalskede parfumeprodukter og videresolgt dem uden at være momsregistreret. Edward T. Unstead er tiltalt for at have deltaget i fremstilling, produktion, distribution og salg af forfalskede parfumeprodukter som led i en virksomhed, han drev i forening med andre, og som heller ikke var momsregistreret.

4 Under sagens behandling i første instans antog Inner London Crown Court, at sjette direktiv ikke forbød opkrævning af moms ved fremstilling, produktion, distribution og salg af forfalskede parfumeprodukter, og fandt herefter de tiltalte skyldige i overtrædelse af section 72(1) og (8) i Value Added Tax Act 1994 (lov om merværdiafgift).

5 De tiltalte ankede dommen til Court of Appeal, navnlig under henvisning til, at fællesskabsretten er til hinder for at opkræve moms i et tilfælde som deres.

6 Court of Appeal fandt, at der efter fællesskabsretten skal betales moms ved levering af forfalskede parfumeprodukter mod vederlag. Da Court of Appeal imidlertid nærede en vis tvivl om rigtigheden af denne opfattelse, udsatte den sagen og forelagde Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er levering af forfalskede parfumeprodukter omfattet af anvendelsesområdet for Rådets direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter (sjette direktiv)?«

7 Med sit spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt at få oplyst, om sjette direktivs artikel 2 skal fortolkes således, at levering af forfalskede parfumeprodukter er momspligtig.

8 Direktivets artikel 2 har følgende ordlyd:

»Merværdiafgift pålægges:

1. Levering af goder og tjenesteydelser, som mod vederlag foretages i indlandet af en afgiftspligtig person, der optræder i denne egenskab.

2. Indførsel af goder.«

9 Indledningsvis bemærkes, at sjette direktiv, der tilstræber en omfattende harmonisering på momsområdet, efter fast retspraksis hviler på princippet om afgiftsneutralitet. Hvad angår opkrævning af moms er dette princip til hinder for, at der foretages en generel sondring mellem lovlige og ulovlige transaktioner, bortset fra de tilfælde, hvor enhver konkurrence mellem en lovlig og en ulovlig økonomisk sektor er udelukket på grund af bestemte varers særlige karakteristika (jf. bl.a. dom af 2.8.1993, sag C-111/92, Lange, Sml. I, s. 4677, præmis 16).

10 John C. Goodwin og Edward T. Unstead har gjort gældende, at den nævnte undtagelse må omfatte det tilfælde, der foreligger i hovedsagen, når der ikke findes noget lovligt marked for forfalskede parfumeprodukter, og de har herved henvist til dom af 28. februar 1984 (sag 294/82, Einberger, Sml. s. 1177), domme af 5. juli 1988 (sag 269/86, Mol, Sml. s. 3627, og sag 289/86, Happy Family, Sml. s. 3655) samt dom af 6. december 1990 (sag C-343/89, Witzemann, Sml. I, s. 4477). I Det Forenede Kongerige er en kontrakt om salg af forfalskede parfumeprodukter nemlig ikke blot ugyldig, fordi den er ulovlig, men tillige i strid med en lang række intellektuelle ejendomsrettigheder. Desuden vil det i væsentlig grad påvirke det fælles markeds funktion, hvis der bringes sådanne forfalskede parfumeprodukter i omsætning, da handel med forfalskede parfumer altid vil være ulovlig i modsætning til, hvad der gælder for narkotika.

11 I Einberger-, Mol- og Happy Family-dommene fastslog Domstolen, at der ved ulovlig indførsel af narkotika i Fællesskabet eller ved ulovlig levering inden for en medlemsstat af produkter af samme art, som foretages mod vederlag, ikke indtræder omsætningsafgiftspligt, i det omfang disse produkter ikke er genstand for det af myndighederne strengt kontrollerede salg med henblik på en anvendelse til medicinske og videnskabelige formål. I Witzemann-dommens præmis 20 udtalte Domstolen, at de betragtninger, som den havde udviklet med hensyn til ulovlig indførsel af narkotika, så meget mere måtte gælde for indførsel af falske penge.

12 I disse fire domme tilføjede Domstolen, at ulovlig indførsel eller levering af varer, som de i sagerne omhandlede, hvis indførsel i Fællesskabets økonomi og handel pr. definition er absolut udelukket og kun kan medføre strafferetlige sanktioner, ikke på nogen måde berøres af sjette direktivs bestemmelser (Einberger-dommen,

præmis 19 og 20, Mol-dommen, præmis 15, Happy Family-dommen, præmis 17, og Witzemann-dommen, præmis 19). Denne praksis vedrører altså varer, som på grund af deres særlige kendetegn hverken er egnede til at blive bragt i omsætning eller til at blive bragt ind i det økonomiske kredsløb.

13 Dette er imidlertid ikke tilfældet med de i hovedsagen omhandlede varer. Som anført af den græske regering og Det Forenede Kongeriges regering samt af Kommissionen er der ikke tale om varer, som det er forbudt at sælge på grund af selve deres art eller deres særlige kendetegn.

14 Som generaladvokaten har fremhævet i punkt 22 i sit forslag til afgørelse, er transaktioner med forfalskede produkter i strid med intellektuelle ejendomsrettigheder, men det forbud, der som følge heraf gælder, beror ikke på produkternes art eller særlige kendetegn, men på, at tredjemands rettigheder krænkes. Som Kommissionen har understreget, er det forbud, som skyldes, at der er sket en krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, endvidere betinget og ikke ubetinget, således som det er tilfældet med forbuddet mod narkotika eller falske penge. Det forbud mod forfalskede produkter, som beror på, at der er sket en krænkelse af intellektuelle ejendomsrettigheder, kan derfor ikke i sig selv have til følge, at handelen med disse produkter falder uden for sjette direktivs anvendelsesområde.

15 Desuden er det ikke udelukket, som det også er understreget af Kommissionen, at der i et tilfælde som det, der foreligger i hovedsagen, opstår en konkurrence mellem forfalskede produkter og produkter, der forhandles lovligt i omsætningen, for så vidt som der findes et lovligt marked for parfumeprodukter, som netop berøres af, at der forhandles forfalskede produkter. Disse varer kan derfor ikke anses for at være udelukket fra det økonomiske kredsløb, således som det er tilfældet med narkotika og falske penge.

16 Det forelagte spørgsmål skal herefter besvares med, at sjette direktivs artikel 2 skal fortolkes således, at levering af forfalskede parfumeprodukter er momspligtig.

Sagens omkostninger

17 De udgifter, der er afholdt af den græske regering, Det Forenede Kongeriges regering og Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke godtgøres. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt af Court of Appeal — Criminal Division, London, ved dom af 24. december 1996, for ret:

Artikel 2 i Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter — Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag skal fortolkes således, at levering af forfalskede parfumeprodukter er momspligtig.

Wathelet Jann Edward

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 28. maj 1998.

R. Grass M. Wathelet

Justitssekretær Formand for Første Afdeling